

Uchwała Nr XXVI/302/2021
Rady Gminy Dębica
z dnia 23 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Dębica na lata 2021-2023

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn.zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt. 1 i 4 i art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1398 z późn. zm.) - **Rada Gminy Dębica uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Dębica na lata 2021 – 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady Gminy Dębica

Adam Świętoń

PROGRAM PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA dla GMINY DĘBICA na lata 2021- 2023

1. WSTĘP

Do zadań własnych gminy należą m.in. zadania w zakresie ochrony zdrowia, a w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych dla jej mieszkańców.

Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Dębica na lata 2021 - 2023 został opracowany w oparciu o:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 - 2020,
- doświadczenia z realizacji programów zdrowotnych w latach poprzednich,
- dane statystyczne.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Dębica pod względem administracyjnym należy do województwa podkarpackiego i powiatu dębickiego. Usytuowana jest na pograniczu dwóch jednostek fizyczno-geograficznych: Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej. Gmina zajmuje powierzchnię 137 km². Swym zasięgiem obejmuje 19 sołectw: Braciejowa, Brzeźnica, Brzeźnica Wola, Głobikowa, Gumniska, Kędzierz, Kochanówka, Kozłów, Latoszyn, Nagawczyzna, Paszczyzna, Podgrodzie, Pustków, Pustków Krownice, Pustków-Osiedle, Pustynia, Stasiówka, Stobierna oraz Zawada. Gminę zamieszkuje 25 623 mieszkańców.

Tereny Gminy Dębica charakteryzują się wielowiekową tradycją, historią oraz znakomitymi walorami przyrodniczymi sprzyjającymi rozwojowi turystyki i rekreacji.

Gmina Dębica jest gminą ciągle rozwijającą się. Stale analizuje sytuację panującą na jej obszarze, aby na tej podstawie określić zadania, jakie należy wykonać w przyszłości i które przyczynią się do jej rozwoju.

3. PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA W GMINIE

Podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawują:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gumniska – zatrudnia lekarza medycyny rodzinnej oraz 3 pielęgniarki medycyny rodzinnej i szkolnej.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „HIPOKRATES” Pustków – zatrudnia lekarza medycyny rodzinnej, lekarza stomatologii, 2 pielęgniarki oraz jedną osobę z średnim wykształceniem medycznym
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pustków-Osiedle – zatrudnia lekarza medycyny pracy i lekarza rodzinnego, 6 pielęgniarek oraz 1 położną. Ośrodek posiada gabinet zabiegowy oraz punkt szczepień.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pod Jesionem” Zawada – zatrudnia lekarza medycyny rodzinnej, lekarza medycyny szkolnej, 2 pielęgniarki oraz położną. Ośrodek posiada gabinet zabiegowy oraz punkt szczepień.

- Niepubliczny Zakład Opieki zdrowotnej Paszczyzna – zatrudnia lekarza medycyny rodzinnej, lekarza medycyny szkolnej oraz 2 pielęgniarki. Ośrodek posiada gabinet zabiegowy z punktem szczepień.
- Niepubliczny Zakład Opieki zdrowotnej „ELMED” Nagawczyna – zatrudnia 2 lekarzy medycyny rodzinnej, pielęgniarkę. Ośrodek posiada gabinet zabiegowy oraz punkt szczepień.

Ośrodki te udzielają bezpłatnych świadczeń zdrowotnych zakontraktowanych w NFZ:

- 1) profilaktyka, diagnostyka i leczenie pacjentów w miejscu działania placówki, jak i w domu pacjenta,
- 2) opieka nad dzieckiem w szkole: badania bilansowe, szczepienia, fluoryzacja zębów.

Na terenie gminy działa prywatna apteka „OPTIMUM” w Pustków-Osiedle, gdzie zatrudnione są 2 osoby z wykształceniem farmaceutycznym.

W styczniu 2018 roku Fundacja NEUCA dla Zdrowia, współpracująca z aptekami działającymi w ramach programu PARTNER+, rozpoczęły kolejną akcję bezpłatnych badań profilaktycznych. W ciągu kilku tygodni kardiobus, czyli mobilny gabinet lekarski, odwiedził wybrane miejscowości w całej Polsce, gdzie ze specjalistycznego sprzętu kardiologicznego i wykwalifikowanego personelu medycznego mógł skorzystać każdy zainteresowany. Po każdym badaniu pacjent otrzymał ulotkę z praktycznymi informacjami na temat profilaktyki chorób układu sercowo – naczyniowego.

W ramach badania można było:

- wykonać EKG, które pozwala ocenić częstotliwość oraz miarowość pracy serca, a także rozmiar oraz położenie komór serca,
- wykonać pomiar ciśnienia, który umożliwi rozpoznanie nadciśnienia tętniczego krwi oraz kontrolę jego leczenia,
- sprawdzić wskaźnik BMI, który określa stopień ewentualnego nadmiaru tkanki tłuszczowej.

Kardiobus stacjonował w Dębicy 15 stycznia przy ulicy Krakowskiej 94E, między godzinami 10.00 a 16.00, przy siedzibie partnera akcji. Udział w badaniu był bezpłatny, wymagane były jednak wcześniejsze zapisy.

W dniach 28 luty – 01 marca 2018r. Panie z terenu gminy Dębica w wieku 50-69 lat mogły skorzystać z bezpłatnego badania mammograficznego oraz Panie w wieku 25 – 59 lat z bezpłatnego badania cytologicznego. Badania były wykonywane w mammobusie obok NZOZ w Pustkowie-Osiedlu. Ponadto w marcu 2018 roku na dębickim Rynku stał mammobus, w którym panie w wieku 50 do 69 roku życia mogły wykonać bezpłatne badanie mammograficzne. Badanie realizowane w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi jest refundowane przez NFZ. Mammografia trwa jedynie kilka minut i polega na zrobieniu 4 zdjęć rentgenowskich – dwóch projekcji każdej piersi. Pozwala na rozpoznanie i wykrycie tzw. zmian bezobjawowych (guzków oraz innych nieprawidłowości w piersi) w bardzo wczesnym etapie rozwoju – wtedy, kiedy nie są one wyczuwalne przez kobietę lub lekarza, co bardzo istotnie zwiększa szansę wyleczenia.

4. CELE PROGRAMU

Celem programu jest poprawa zdrowia mieszkańców Gminy Dębica.

Cele szczegółowe:

- 1) Zapobieganie zakażeniom wywołanym przez meningokoki.
- 2) Zapobieganie zakażeniom wywołanym przez pneumokoki.
- 3) Zapobieganie chorobom zakaźnym oraz redukcja ryzyka powikłań pogrypowych.
- 4) Profilaktyka chorób nowotworowych (rak szyjki macicy, rak piersi, rak jelita grubego).
- 5) Profilaktyka w oparciu o naturalne surowce lecznicze z zakładu Przyrodo-leczniczego w Latoszynie
- 6) Profilaktyka w zakresie prewencji i wykrywania chorób układu krążenia w populacji mieszkańców gminy Dębica powyżej 60 roku życia.
- 7) Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych.
- 8) Przeciwdziałanie Narkomanii.

5. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

W ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Dębica na lata 2021-2023 Gmina Dębica zamierza realizować następujące programy zdrowotne:

- 1) Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom.
- 2) Program szczepień profilaktycznych przeciwko pneumokokom.
- 3) Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie.
- 4) Program profilaktyki chorób nowotworowych.
- 5) Program profilaktyczno-leczniczy w oparciu o naturalne surowce lecznicze z zakładu Przyrodo-leczniczego w Latoszynie
- 6) Program zdrowotny w zakresie prewencji i wykrywania chorób układu krążenia w populacji mieszkańców gminy Dębica powyżej 60 roku życia.
- 7) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 8) Program Przeciwdziałania Narkomanii.

5.1. Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom

UZASADNIENIE

Zakażenia wywołane przez bakterie z gatunku *Neisseria meningitidis* (meningokoki) przebiegające jako ropne zapalenie opon mózgowych lub zakażenie krwi (posocznica, sepsa) są znaczącą przyczyną uszkodzeń mózgu oraz umieralności na całym świecie. Według meldunku Państwowego Zakładu Higieny (PZH) 2017 roku zanotowano w Polsce 122 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych wywołanych przez meningokoki. Na szczęście zakażeniom meningokokami grupy C i ich groźnym powikłaniom można już skutecznie zapobiegać stosując nowoczesną szczepionkę koniugowaną. Zachorowania powodowane przez meningokoki mogą mieć gwałtowny przebieg. Szczególnie narażone na zachorowanie są dzieci do 5 roku życia oraz młodzież w wieku 14-19 lat. Choroba rozprzestrzenia się drogą kropelkową. Na początku występują objawy grypopodobne, których nasilenie pozornie zmniejsza się po 4-6 godzinach, co czasem prowadzi do opóźnienia momentu postawienia diagnozy i rozpoczęcia leczenia.

W Polsce nadal niewystarczająca jest świadomość, że przypadkom zapalenia opon mózgowych lub sepsy wywołanym przez meningokoki grupy C i ich powikłaniom można skutecznie zapobiegać. W niemal 30 krajach dostępna jest szczepionka NeisVac-C firmy Baxter

należąca do grupy tzw. koniugowanych szczepionek nowej generacji. Zakażeniom sprzyja zgrupowanie wielu osób w jednym miejscu np. w szkole, jednostce wojskowej czy na młodzieżowej dyskotecie, stąd też do szczepień przeciwko meningokokom wytypowano grupę młodzieży gimnazjalnej (III klasa)/ 8 klasy podstawowej, która wkrótce rozpocznie naukę w innych miastach, stając się bardziej narażoną na zachorowanie.

Proponowane działania:

- szczepienia przeciwko meningokokom osób uczęszczających do 8 klasy podstawowej, zamieszkałych na terenie Gminy Dębica,
- popularyzacja korzyści płynących ze szczepień za pośrednictwem gazety gminnej „Życie Gminy” i gminnego portalu internetowego.

5.2. Program szczepień profilaktycznych przeciwko pneumokokom

UZASADNIENIE

Pneumokoki to powszechnie występujące bakterie chorobotwórcze, znajdujące się w nosie i gardle wielu ludzi nie prowadzące bezpośrednio do ich zachorowania. Polskie badania naukowe donoszą, iż nosicielstwo pneumokoków jest szczególnie wysokie w grupie dzieci. Dotyczy ono 62% dzieci przebywających w przedszkolach i żłobkach, 61% dzieci z domów dziecka i aż 22% dzieci pozostających w domach. Na drodze kropelkowej – kichanie, kaszel pneumokoki mogą zostać przeniesione na małe dzieci i na ludzi starszych, prowadząc do powstania u nich groźnych chorób. Pneumokoki należą do najczęstszych drobnoustrojów chorobotwórczych, wywołujących niebezpieczne zakażenia inwazyjne takie jak:

- zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych,
- zakażenie krwi (bakteriemię),
- posocznicę (sepsę),
- zapalenie płuc z bakteriami.

Do grupy tej zalicza się także, zdecydowanie rzadziej występujące: zapalenie osierdzia, otrzewnej, stawów i zapalenie kości i szpiku. Choroby te, określane są mianem Inwazyjnej Choroby Pneumokokowej. Pneumokoki odpowiedzialne są również za wiele mniej poważnych, ale powszechnie występujących, chorób nieinwazyjnych jak: zapalenie ucha środkowego, zatok przynosowych, spojówek, zapalenie płuc bez bakteriami.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) alarmuje, że zakażenia pneumokokowe są jedną z głównych przyczyn zachorowalności i umieralności dzieci na świecie. W wyniku chorób pneumokokowych co roku na świecie umiera od 700 tysięcy do 1 miliona dzieci. Szczególnie zagrożone są niemowlęta i małe dzieci, ponieważ ich układ odpornościowy jest jeszcze niedojrzały oraz wszystkie dzieci z osłabionym układem odpornościowym. Do ochrony małych dzieci przed Inwazyjną Chorobą Pneumokokową przeznaczona jest siedmiowalentna skoniugowana szczepionka przeciw pneumokokowa. Zapewnia ona ochronę i ma udowodnioną skuteczność u dzieci od 2 miesiąca życia, chroniąc je przed zakażeniami pneumokokowymi. Zalecane jest szczepienie dzieci dwoma dawkami szczepionki w pierwszym roku życia oraz trzecią dawką między 12 a 15 miesiącem życia.

Autorem tekstu jest dr n med. Piotr Albrecht z Kliniki Gastroenterologii Dzieci Akademii Medycznej w Warszawie.

Proponowane działania:

- szczepienia przeciwko pneumokokom dzieci do 2 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Dębica – dwoma dawkami w pierwszym roku oraz jedną dawką przypominającą w drugim roku życia.
- popularyzacja korzyści płynących ze szczepień za pośrednictwem gazety gminnej „Życie Gminy” i gminnego portalu internetowego.

5.3. Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie

UZASADNIENIE

Każdego roku grypa atakuje od 5% do 20% populacji. Według Światowej Organizacji Zdrowia co roku choruje na nią od 3 do 5 milionów ludzi, a w konsekwencji jej ciężkiego przebiegu rocznie na świecie umiera od 250 000 do 500 000 osób. Grypa stanowi poważne obciążenie ekonomiczne dla społeczeństwa – jest jedną z najczęstszych przyczyn absencji w pracy.

Najskuteczniejszym sposobem przeciwdziałania skutkom grypy są szczepienia profilaktyczne. Polska należy do krajów o najniższym w Europie poziomie szczepień przeciw grypie w stosunku do liczby mieszkańców. Szczepionki przeciw grypie nie są refundowane nawet w grupach ryzyka wystąpienia poważnych powikłań pogrypowych.

Do grupy zwiększonego ryzyka powikłań pogrypowych należą osoby po 55 roku życia, cierpiące na przewlekłe choroby układu krążenia i układu oddechowego, cukrzycę i inne. Coroczne szczepienie przeciwko grypie może przynieść wymierne korzyści. Na podstawie opublikowanych badań stwierdzono, że szczepienie przeciw grypie redukuje umieralność ogólną w grupie osób starszych o 50%. Redukują też liczbę hospitalizacji z powodu zdarzeń sercowych i oddechowych, a u pacjentów po zawale serca zmniejszają śmiertelność aż o 75%.

Proponowane działania:

- szczepienia przeciwko grypie osób powyżej 60 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Dębica,
- popularyzacja korzyści płynących ze szczepień za pośrednictwem gazety gminnej „Życie Gminy” i gminnego portalu internetowego.

5.4. Program profilaktyki chorób nowotworowych (rak szyjki macicy, rak piersi, rak jelita grubego)

UZASADNIENIE

Nowotwory złośliwe to druga, po chorobach układu krążenia, przyczyna umieralności w województwie podkarpackim. Główną przyczyną tej sytuacji jest mała świadomość mieszkańców i zbyt późna diagnostyka. Rak piersi i rak szyjki macicy to dwie najczęstsze przyczyny zgonów wśród kobiet. W Polsce na raka piersi zapada 12 000, a na raka szyjki macicy 3 600 kobiet rocznie. Na raka jelita grubego co roku zapada ponad 13 000 Polaków, z czego ponad 9000 umiera. Najskuteczniejszym działaniem w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych jest odpowiednio wczesna diagnostyka. Należy uświadomić mieszkańcom, że rak jest uleczalny, pod warunkiem, że zostanie odpowiednio wcześniej wykryty. Co roku Gmina

Dębica daje możliwość skorzystania z bezpłatnego badania mammograficznego i cytologicznego w mammobusie.

Proponowane działania:

- Popularyzacja problematyki profilaktyki raka piersi, raka szyjki macicy oraz raka jelita grubego w lokalnych mediach.
- Aktywna rekrutacja na bezpłatne badania:
 - mammograficzne dla kobiet w wieku 50 - 69 lat - badanie finansowane są przez NFZ.
 - cytologiczne dla kobiet w wieku 25 - 59 lat - badanie finansowane są przez NFZ.
 - kolonoskopowe dla osób w wieku 50 – 65 lat ; dla osób, które ukończyły 40 lat i mają co najmniej jednego krewnego pierwszego stopnia z rozpoznaniem raka jelita grubego oraz dla osób w wieku 25 – 65 lat pochodzących z rodziny szczególnie wysokiego ryzyka.

Badania te są organizowane przez Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych poprzez rozwieszanie plakatów, dystrybucję ulotek, ogłoszenia parafialne.

5.5 Program profilaktyczno-leczniczy w oparciu o naturalne surowce lecznicze z Zakładu Przyrodo-Leczniczego w Latoszynie.

UZASADNIENIE:

Na choroby reumatyczne w Europie cierpi ok. 120 mln osób. I choć dokładne wskazanie liczby osób chorujących na dolegliwości reumatyczne jest bardzo trudne, to szacuje się, że w Polsce liczba chorych sięga 10 mln osób.

W Polsce żyje około 5 mln osób z chorobami skóry, w tym tak poważnymi jak łuszczyca zwykła i stawowa, atopowe zapalenie skóry czy nowotwory skóry. Z danych statystycznych wynika, że co trzeci mieszkaniec Polski w przeszłości chorował na jedną z odmian chorób skóry. Na choroby zwyrodnieniowe stawów cierpi w Polsce aż 2 mln osób przy czym choroba ta dotyka aż 60% osób po 65 roku życia. Nie mniejszą grupę stanowią chorzy na choroby ortopedyczno-urazowe. Niewątpliwie w grupie osób powyżej 65 roku życia zamieszkujących gminę Dębica znajdują się osoby których dotyczą te choroby. Wymagają one zidentyfikowania i zdiagnozowania oraz ustalenia zasad leczenia. Leczenie to może się odbywać w oparciu o naturalne surowce lecznicze znajdujące się w Zakładzie Przyrodo-Leczniczym Latoszyń-Zdrój. Gmina planuje objęcie seniorów gminy Dębica programem profilaktyczno-leczniczym, który byłby finansowany zarówno ze środków własnych jak też NFZ lub ze środków unijnych. Program profilaktyczno-leczniczy powinien być kompatybilny z programami aktywującymi mieszkańców Gminy Dębica ruchowo i społecznie.

Proponowane działania:

- Popularyzacja problematyki chorób reumatycznych, zwyrodnieniowych stawów oraz chorób skóry w lokalnych mediach.
- Aktywna rekrutacja na bezpłatne badania oraz zabiegi profilaktyczno-lecznicze dla wszystkich mieszkańców Gminy Dębica
- Diagnostyka, profilaktyka, rehabilitacja ruchowa, wspomaganie leczenia farmakologicznego programami zdrowotnymi w oparciu o naturalne surowce lecznicze z zakładu Przyrodo-leczniczego w Latoszynie.

- Zabiegi przyrdo-lecznicze dla seniorów w uzdrowisku Latoszyn w oparciu o naturalne surowce lecznicze.
- Popularyzacja korzyści płynących ze szczepień za pośrednictwem gazety gminnej „Życie Gminy” i gminnego portalu internetowego.

5.6. Program zdrowotny w zakresie prewencji i wykrywania chorób układu krążenia w populacji mieszkańców gminy Dębica powyżej 60 roku życia.

UZASADNIENIE:

W ostatnich 20 latach w Polsce zmniejszyła się umieralność przedwczesna z powodu chorób układu krążenia. Redukcja w tym czasie wyniosła ponad 40%. Na początku XXI wieku umieralność przedwczesna z powodu chorób układu krążenia w Polsce jest niższa niż średnia w całej Europie, ale wyższa niż średnia dla wszystkich krajów Unii Europejskiej. Również w porównaniu z USA sytuacja wśród polskich mężczyzn jest znacznie gorsza. Nadal współczynniki umieralności z powodów sercowo-naczyniowych, w tym współczynniki umieralności przedwczesnej są w Polsce w porównaniu z krajami „starej” UE zdecydowanie zbyt wysokie.

W województwie podkarpackim choroby układu krążenia odpowiadają za 55% zgonów mężczyzn oraz 65% zgonów kobiet. Standaryzowane współczynniki umieralności z powodu chorób układu krążenia na całym podkarpaciu (551/100 000 - mężczyźni, 280/100 000 - kobiety) znacznie większe niż w krajach Unii Europejskiej (298/100 000 - mężczyźni, 195/100 000 - kobiety).

Przedstawione dane dotyczące umieralności z powodu chorób układu krążenia w Polsce jednoznacznie wskazują na konieczność podjęcia bardziej efektywnych niż dotąd działań na rzecz redukcji umieralności z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego.

Proponowane działania:

- Popularyzacja problematyki chorób układu krążenia w lokalnych mediach.
- Upowszechnienie zasad prewencji chorób sercowo-naczyniowych i zdrowego stylu życia u mieszkańców gminy Dębica.
- Poprawa świadomości zagrożeń związanych z chorobami układu krążenia i sposobów szybkiego reagowania na objawy ostrzegawcze w populacji mieszkańców gminy Dębica.
- Wspieranie sieci placówek ochrony zdrowia, szkół i zakładów pracy promujących zdrowie
- Przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat prewencji chorób układu krążenia
- Monitorowanie skuteczności prewencji chorób układu krążenia na terenie Małopolski oraz publikacja wyników programu.

- Upowszechnienie zasad prewencji chorób sercowo-naczyniowych i zdrowego stylu życia u mieszkańców gminy Dębica.

5.6. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

UZASADNIENIE

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Z nadużywaniem alkoholu powiązane są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

GKRPA w Dębicy rozpatrzyła w 2020r. 9 wniosków dotyczących skierowań na leczenie odwykowe z Komisariatu Policji w Brzeźnicy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy oraz osób prywatnych o 5 mniej niż w 2019r. Przeprowadzono rozmowy z członkami rodzin osób mających problem alkoholowy oraz rozmowy interwencyjno - motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu.

Do najważniejszych problemów wynikających z nadużywania alkoholu należą przede wszystkim:

- związek między nietrzeźwością a popełnieniem przestępstwa,
- przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym,
- nietrzeźwość w miejscach publicznych,
- wykroczenia spowodowane przez nietrzeźwych na drogach.

Proponowane działania:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Dębica realizowany jest przez cały rok kalendarzowy w ramach posiadanych środków finansowych zapisanych w budżecie Gminy Dębica, stanowiących dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Po zakończeniu programu zostanie wykonana analiza końcowa, która będzie przedstawiona na posiedzeniu sesji Rady Gminy Dębica. Za przygotowanie analizy końcowej odpowiedzialny

będzie zespół opracowujący gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5.7. Programu Przeciwdziałania Narkomanii

UZASADNIENIE

Narkotyki – to potoczne określenie niektórych substancji psychoaktywnych.

Narkomania – oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie narkotyków. Są to substancje naturalne syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, nastroju.

W 2020 r. na przeciwdziałanie zjawisku narkomanii została przeznaczona kwota w wysokości 7.000 zł, która w całości została przekazana dla szkół z terenu gminy Dębica na organizację prelekcji i warsztatów profilaktycznych dla młodzieży z zakresu szkodliwości używania substancji psychoaktywnych. W sposób bardzo wyraźny przedstawiona została wiedza na temat niekorzystnego wpływu środków psychoaktywnych na zawieranie znajomości i budowanie relacji. Do młodzieży skierowana została wyraźna zachęta do całkowitej abstynencji od narkotyków w okresie dojrzwania, by umożliwić sobie naukę radzenia ze stresem, kontaktami międzyludzkimi i wieloma innymi umiejętnościami, których rozwój zatrzymuje się u osób korzystających z substancji psychoaktywnych.

Proponowane działania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii,
- w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Dębica realizowany jest przez cały rok kalendarzowy w ramach posiadanych środków finansowych zapisanych w budżecie Gminy Dębica, stanowiących dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Po zakończeniu powyższego programu zostanie wykonana analiza końcowa, która będzie przedstawiona władzom Gminy Dębica. Za przygotowanie analizy końcowej odpowiedzialny będzie zespół opracowujący gminny program przeciwdziałania narkomanii.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Wysokość środków finansowych na realizację Programu określone będą corocznie w uchwałach budżetowych Gminy Dębica.

7. KOORDYNACJA I MONITORING

Koordinację i monitoring Programu prowadzi będzie Wydział Organizacyjny w Urzędzie Gminy Dębica. Realizacja programu odbywać się będzie we współpracy z Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej, redakcją „Życie Gminy”, placówkami kulturalnymi i oświatowymi. Monitoring Programu odbywał się będzie w oparciu o wskaźniki zgłaszalności na poszczególne szczepienia oraz badania skryningowe.

Zakłada się, iż realizacja Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Dębica na lata 2021-2023 przyniesie w perspektywie poprawę stanu zdrowia populacji gminy.

Sprawozdania z realizacji Programu przedstawi Radzie Gminy w Dębicy Wójt Gminy w terminie do 31 marca każdego roku.